

Mauno Vaski, VASKELAN UKKO

Metsäpirtin Vaskelassa 13.6.1935 syntynyt Mauno Johannes Nikolainpoika Koskinen oli karjalainen ortodoksi, joka arvosti ja kunnioitti karjalaisia vaskeloisia sukujuuriaan ja omaa perhettään. Kunnioituksesta sukunsa perinteitä kohtaan Mauno otti käyttöön suvun vanhan nimen Vaski (Waski). Nimi Vaskela periytyy kylän asuttaneelta Waski-suvulta. Kylän asukkaat ovat vaskeloisia, inkeroisia, Karjalan ja Inkerin alkuperäisimmän nimeltä tiedetyn karjalaisheimon jäseniä.

Mauno toimi monien vuosien ajan Vaski-suvun päämiehenä, Vaskelan Sukuseura ry:n sukuvanhimpana. Sukuseuran tarkoituksena on mm. koota suvun menneisyyteen liittyvää tietoa. Maunon puheenjohtajakaudella päätettiin selvittää Inkerin ja Viron Vaski-sukuisten määrää ja mahdollisia yhteyshenkilöitä. Tätä selvitystyötä jatketaan kattavampana DNA-projektin muodossa.

Mauno oli yhtenä merkittävänä tekijänä sukuselvitystä toteutettaessa ja suvusta kertovien monien kirjojen ideoijana ja kirjoittajana. Maunon tavoitteena oli kirjoituksissaan tuoda esiin aito Karjalan ja karjalaisuuden näkökulma. `KARJALA HISTORIAN TAPAHTUMIEN KENTTÄNÄ´-tutkielmassaan Mauno toi esiin historian kirjoituksen sisältämistä vääristymistä seuraavasti: "Karjalan, varsinkin sen ortodoksisuokaisen väestön ja heidän asuttamiensa alueiden historiaan paneutuminen perinteisen historiankirjoituksen valossa johtaa lukijan harhaan. Historiankirjat eivät avaa aitokarjalaista näkökulmaa menneisyyteemme.... Oman maamme historiankuvia sävyttävät ja vääristävät svekomanian eli ruotsalaismielisyyden ja luterilaisen uskonnon symbioosi, valloittajien ja vallanperijöiden itsekehuinen tarkoitushakuisuus."

Mauno muisteli lämpimästi kirjallisesti lahjakasta Rauha-äitiään, jolta hän oli perinyt monia ominaisuuksiaan mm. kirjalliset taitonsa. Mauno kirjoitti `Kun äitini avioitui Vaskelaan vuonna 1931, hän oli kylän kolmas luterilainen miniä. Kukaan ei edellyttänyt saati painostanut, että hän vaihtaisi uskontoaan. "Jokahine suap tulla onnelliseks omas uskossua", oli vaskeloinen periaate ja sanonta.` Maunossa oli kyllä nähtävissä samoja piirteitä mitä sisältyy hänen isänsä sanomaan "Mie uon Koskine Vaskelast".

Ortodoksisuus oli vahvasti mukana Maunon elämässä ja hän toi aina esiin myös Vaskelan kylän, josta kasvoi koko Kannaksen ainoa täysin ortodoksisuokoinen karjalaiskylä. Ruotsalaisvallan aikana 1600-luvulla ortodoksit joutuivat uskon vainon takia pakenemaan kotikylästään. Waski-suvun rippeitä ilmestyi paluumuuttajina pakopaikoiltaan takaisin Suvantojärven rannalle suuren jalavan alle ruotsalaisvallan kaikottua 1700-luvun alkupuolella.

Vaskelan sukuyhteisö oli kalevalaisen runoperinteen taitaja. Kylästä on kerätty yli 2000 sellaista runotallennetta, joiden esittäjä on tiedossa. Kylän merkittävin ja tunnetuin runonlaulaja oli Larin Paraske. Maunolle tärkeä runonlaulajana oli hänen esiäitinsä Ikan Anni. Sukuseuran toimesta koottu Vaskelan vanhat runot-kirja sisältää kaikki vaskeloiset tunnetut runonlaulajat. Maunon ehkä merkittävin aikaansaannos oli "Metsäpirtin Vaskelan kalevalaisten runonlaulajien ja tietäjien muistomerkki" pystyttäminen Helsingin ortodoksiselle hautausmaalle Ruoholahdessa.

Maunon kunnioitus menneitä vaskeloissukupolvia kohtaan näkyi vahvana kun hänelle sairasvuoteelle saatettiin tiedoksi Vaskelan Sukuseura ry:n hallituksen hänelle antama sukuseuran arvokkain kunnianosoitus, Vaskelan Ukko-nimitys. Maunolle vierähti tuolloin kyynel silmänurkkaan.

Ortodoksisen uskon tuoma rauha näkyi Maunosta hänen viimeisinä elonpäivinänsäkin, hän oli valmistautunut tulevaan. Mauno kuoli elokuussa 2007 Helsingissä.

Espoo 9.4.2015/Jorma Jäske